

Etapa 8 Ťažkosti

Príbeh 36 Dávidova ľútosť

2 Samuelova 12:1b-13

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Potrebujeme: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdением a prečítaním biblického veršu z 2. Samuelovej 11:27b. "Hospodinovi sa Dávidov skutok nepáčil."
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 49 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov zo 8. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Túžil si niekedy po niečom, čo si nemohol alebo nemal mať?
- Správal si sa zle len preto, že si tú vec tak veľmi chcel?
- Je toto spôsob, akým Boh chce, aby sme žili?

Hra

Dĺžka: 15 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad odpúšťaním

1. Rozdeľte deti do malých skupiniek a dajte každej jeden scenár, v ktorom niekto potrebuje odpustenie, napríklad:

Dve deti skáču na posteli a zlomia rošt. Podoprú ho knihami? Zistili dospelí, čo sa stalo? Ako? Odpustili im?

Dievča si kreslí do školskej knihy, ktorú potom schová do skrinky.

Našla sa táto kniha? Ako? Odpustili jej?

Dospelák nevie nájsť papier, na ktorý by mohli písať a tak použije zadnú stranu tvojho obrázku, ktorý potom zahodí. Príde sa na to? Ako?

Odpustíš mu?

Tvoj kamarát je u vás na návšteve. Zlomí jednu z tvojich hračiek a schová ju. Príde sa na to? Ako? Odpustíš mu?

Nieкто si bez opýtania požičia tvoje pero a pritom mu padne na zem a nieкто naň skočí a zlomí ho. Vrátia ho do tvojho peračníka. Prídeš na to? Ako? Odpustíš tomu človeku?

V kuchyni si našiel krabičku s výbornými koláčikmi. Zješ jeden, potom ďalšie dva... Príde sa na to? Ako? Odpustia ti?

2. Pomôžte každej skupine rozmyslieť si, ako sa ich príbeh skončí a potom im rozdajte úlohy a povedzte im, aby si nacvičili scénu, ktorú potom zahrajú ostatným.
3. Po asi 5 minútach, ktoré majú na nacvičovanie si pozrite divadielka jednotlivých skupín a porozprávajte sa o situácii, ktorú zahrli. Prišlo sa vždy na to, čo ten človek urobil? Odpustili im? Čím bolo odpustenie ľahšie alebo ťažšie?
4. Povedzte deťom, že v dnešnom príbehu bude nieкто potrebovať odpustenie. Z toho, čo deti už dnes počuli, vedia prísť na to, kto to bude?

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Potrebujeme: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Boh si vyvolil Dávida za kráľa, aj keď vedel, že Dávid nebol dokonalý. Dávid však bol ako kráľ úspešný - a začal si myslieť, že bol slobodný robiť si, čokoľvek chcel. Vykonával niektoré veci, ktoré boli nesprávne - voči Bohu aj

druhým. Jednou z týchto vecí bolo to, že si zobral ženu iného muža za svoju a zariadil, aby jej manžel zahynul v boji. Boh poslal Nátana, proroka, k Dávidovi. Nátan mu povedal príbeh, aby si Dávid uvedomil, aké vážne boli jeho hriechy.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne 2. Samuelovu 12:1b-13. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Boh Dávidovi zjavil, že porušil jeho pravidlá. Dávid sa pokúsil svoje hriechy skryť - pred ľuďmi aj pred Bohom. Teraz priznal, čo urobil nesprávne a veľmi to ľutoval. Boh mu odpustil, avšak to, čo Dávid vykonal, sa nemohlo odstať. Malo to smutné následky: Dávidov malý syn zomrel a v jeho rodine bolo mnoho problémov, keď ostatní synovia dospievali a nechovali sa dobre.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Dávidova ľútosť' na strane 54 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 51 a 52. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Dávidova ľútosť'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?

- Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
- Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 48 z knihy *Veľká výprava*.

- Čo myslíš, prečo sa Dávid tak rozhneval na bohatého muža?
- Čo spravil Dávid zle? Čo bolo podľa Boha najhoršie?
- Keď Dávid prosil o odpustenie, dostal ho. Ale prečo mu Boh odpustil?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Batšeba Dávid chcel krásnu ženu, menom Batšeba, za svoju ženu. Bola už však vydatá a Dávid zariadil, aby bol jej manžel Uriáš zabitý v boji.

Ženy V tých dňoch bolo celkom normálne, aby mali bohatí muži viac ako jednu ženu. Toto sa volá 'polygamia'.

Ťažkosti Dávid sa zapísal do histórie ako najväčší kráľ Izraela, no zvyšok jeho vlády nebol vždy veselý. Jeho syn Absolón sa proti nemu vzbúril a sám sa pokúsil stáť kráľom. Dávid nakoniec vybral Šalamúna, aby bol ďalším kráľom.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. "Hospodinovi sa Dávidov skutok nepáčil." 2. Samuelova 11:27b.
(Ekumenický preklad)
2. Tento veršík znie dosť negatívne, ale strávte zopár minút tým, že sa zamyslíte nad tým, prečo sa Boh na Dávida hneval – a potom sa pozrite na záver príbehu. Áno, Boh sa na Dávida hneval – ale Boh Dávidovi odpustil, lebo mu skutočne bolo ľúto, čo urobil. Pomôžte deti zapamätať si, že Boh odpúšťa, keď úprimne činíme pokánie.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Samovi a prečítajte jeho otázku. Toto sa stalo, keď si Sam spolu so svojou krstnou mamou Angelou čítali tento biblický príbeh:

Sam má 10 rokov a hrá na trúbku. Býva blízko Bruselu v Belgicku. Sam chcel vedieť: "Ako ukradol ten bohatý muž jahňatá od toho chudobného muža?"

Spýtajte sa skupiny, ako by odpovedali na Samovu otázku.

4. Odpovede iných

Angela navrhla: "Príbeh bohatého muža a chudobného muža je len niečo, čo si Nátan vymyslel, takže 'správna' odpoveď neexistuje. Musíme len hádať, čo sa mohlo stať."

Dávid poslal Uriáša preč, aby mu mohol ukradnúť jeho ženu. Preto si myslím, že ten bohatý muž poslal chudobného muža preč, aby pre neho niečo urobil.

(V tých časoch museli chudobní zvyčajne robiť to, čo im bohatí povedali.)

Keď bol chudobný muž zaneprázdnený, poslal bohatý muž svojich sluhov, aby vzali jahňa (nemyslím si, že by išiel sám, keď mohol poslať niekoho, aby išiel za neho). Keď sa chudobný muž vrátil, jahňa bolo preč."

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad tým, ako dnešný príbeh súvisí s našimi životmi

Potrebuje: Biblie

1. Ukážte deťom knihu Žalmov vo svojej Biblii a povedzte im, že Dávid napísal mnoho z nich. Napísal 51. žalm potom, čo ho navštívil prorok Nátan a povedal mu, že Boh vie, čo zlé vykonal. V tomto žalme hovorí Dávid Bohu, že vie, čo zlé urobil a prosí Boha o odpustenie a pomoc začať znovu.
2. Na 51. žalm sa pozriete v deviatej etape, no teraz poproste niekoho, aby ho nahlas prečítal - a počúvajte Dávidove slová a spôsob, akým hovorí k Bohu. Je úprimný, hovorí prepáč - a vie, že Boh ho počúva a odpovie mu.
3. Spoločne sa zamyslite nad týmto: Ak by ste dnes písali takýto žalm, čo by ste Bohu povedali?
4. Prečo si neskúsiť ho teraz napísať alebo povedať?

Kreatívna aktívia

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad tým, ako dnešný príbeh súvisí s našimi životmi

Potrebujeme: piesok, tácky

1. Rýchlo si zhrňte, čo ste sa dnes dozvedeli, hlavne to, čo nám dnešná biblická pasáž prezradila o pokání a odpustení.
2. Vysypte na tácku trochu piesku. Ak máte väčšiu skupinu, môžete použiť viac ako jednu tácku. Vysvetlite, že každé z detí dostane príležitosť povedať Bohu prepáč za niečo zlé, čo spravili alebo povedali. Pozvite ich, aby to za čo sa chcú ospravedlniť napísali prstom do piesku.
3. Vysvetlite deťom, že vďaka tomu, čo spravil Ježiš, Boh nám môže odpustiť, keď prichádzame s úprimnou ľútosťou. Teraz môžeme naše slová v piesku zmazať a pripomínať si, že Boh odpúšťa.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Si na niekoho nahnevanej, žiarliš na niekoho alebo sa niekoho bojíš? Povedz Bohu, prečo a ako sa tak pri ňom cítiš. Pros Boha o pomoc, aby si sa k nemu nesprával.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 8 Ťažkosti

Príbeh 37 Šalamúnova múdrosť

1 Kráľov 3:16-28

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Potrebujeme: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdением a prečítaním biblického verša z 1. Kráľov 3:9. "Obdaruj svojho služobníka schopnosťou spravovať tvoj ľud a rozlišovať medzi dobrým a zlým. Kto by inak mohol spravovať tento taký mohutný ľud?!"
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 49 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov zo 8. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Hádaš sa niekedy so svojimi bratmi a sestrami alebo s kamarátmi? O čom sa hádate?
- Keď sa nejaký dospelý pokúsi rozhodnúť váš spor, je ľahké vedieť, kto mal pravdu?
- Čo to znamená, byť 'múdry'? Je to viac ako byť šikovný alebo veci vedieť - ale aké slová by si použil na opísanie niekoho, kto je múdry?
- Potešilo by ťa, ak by o tebe niekto povedal, že si múdry?

Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad tým, ako sa rozhodujeme

1. Zahrajte si túto pantomimickú hru, aby ste predstavili Šalamúnov príbeh a tiež ukázali, že niekedy musel urobiť naozaj ťažké rozhodnutia. Spýtajte sa detí, či ony tiež už niekedy museli spraviť nejaké ťažké rozhodnutia. Bolo to ťažké vedieť, ktoré rozhodnutie je správne?
2. Povedzte ich, aby sa zamysleli nad nejakým ťažkým rozhodnutím, zahráli ho ostatným bez slov a zvyšok skupiny musí hádať, ktoré rozhodnutie bolo to správne. (Môžete to robiť aj v dvojiciach)
3. Vysvetlite, že dnes budeme počuť o niekom, kto spravil dve ťažké rozhodnutia. Vyzvite deti, aby pozorne počúvali a zistili, ktoré rozhodnutia to boli a či sa ten človek rozhodol spraviť tú správnu vec.

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Potrebujeme: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Dávid bol kráľom 40 rokov a Boh povedal, že to bol "[muž] ... , ktorý vždy bude plniť moju vôľu" (Skutky 13:22). Dávid mal mnoho synov a niektorí z nich sa pokúsili stať sa ďalším kráľom - bojom. Boh sa však už rozhodol, kto bude tým najvhodnejším kráľom: Šalamún. Predtým, ako zomrel, odovzdal Dávid Šalamúnovi mnoho dobrých rád. Najdôležitejšou bolo kráčať po Božích cestách a dodržiavať jeho zákony. Potom, čo sa stal kráľom, sa išiel Šalamún modliť k Bohu...

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne 1. Kráľov 3:16-28. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Šalamún počúvol posledné slová svojho otca a Boha, nespomenul si však vždy na ne, ani podľa nich vždy nekonal. Veľa z vecí, ktoré urobil, boli iba takmer tým, čo od neho Boh žiadal. To neskôr spôsobí problémy pre neho a Boží národ. Boh si však Šalamúna nezvolil za kráľa preto, lebo bol dokonalý. Šalamún bol ako kráľ výborný a bol veľmi múdry. Biblia obsahuje knihu, plnú prísloví, v ktorej nájdeme mnoho múdrosti od Šalamúna (viď deviatu etapu).

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Šalamúnova múdrosť' na strane 54 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 51 a 52. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Šalamúnova múdrosť'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 54 z knihy *Veľká výprava*.

- Čo myslíš, prečo bol Šalamún taký múdry?
- Čo sa stalo, keď Šalamún použil svoju múdrosť?
- Vieš si spomenúť na nejakú situáciu z domu alebo zo školy, v ktorej by sa ti hodila Šalamúnova pomoc?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Múdrost' Šalamún prosil Boha o dar múdrosti. Boha to potešilo a urobil z neho najmúdrejšieho aj najbohatšieho kráľa.

Kráľovna zo Sáby Prišla z Arábie, aby navštívila Šalamúna, pretože počula, že bol múdry.

Bohatstvo Šalamún mal 500 zlatých štítov. Sedel na zlatom tróne a používal zlaté poháre a tanierne. Vlastnil obrovskú flotilu lodí, 1 400 vozov a 12 000 koní!

Mnoho žien Šalamún si zobral mnoho žien. Začal uctievať ich bohov a nakoniec sa odvrátil od Boha.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. "Obdaruj svojho služobníka schopnosťou spravovať tvoj ľud a rozlišovať medzi dobrým a zlým. Kto by inak mohol spravovať tento mohutný ľud?" 1. Kráľov 3:9. (Ekumenický preklad)
2. Povedzte prvú časť tohto veršíku spoločne nahlas trikrát. Potom sa v tichosti zamyslite nad tým, čo to znamená pre každého z nás byť múdry a vedieť rozlišovať medzi dobrým a zlým.
3. Povedzte spoločne druhú časť a spýtajte sa detí, aká úloha by bolo podobná pre nich: oni možno nemajú za úlohu byť vodcami krajín, ale v čom a kedy rovnako potrebujú Božiu pomoc, teraz alebo aj v budúcnosti?
4. Opäť trikrát zopakujte prvú časť veršíku ako odpoveď.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Rupertovi a prečítajte jeho otázku. Toto sa stalo, keď si Rupert spolu so svojou mamou Annou čítali tento biblický príbeh:

Rupert má skoro 7 rokov. Stále je v pohybe! Rupert sa spýtal: "Čo je to múdrosť?"

Čo by ste odpovedali na Rupertovu otázku?

4. Odpovede iných

Anna povedala: "Múdrosť je ako zdravý ľudský rozum. Keď si múdry, vieš, čo je tá najlepšia vec, ktorú urobiť v rôznych situáciach."

Rupert sa čudoval: "Prečo rozťal (Šalamún) to dieťa na dve?"

Anna vysvetlila: "Šalamún to povedal ako trik, aby zistil, kto je skutočnou matkou, pretože tá by nechcela, aby bolo jej dieťa rozťaté vo dve. Šalamún vedel, že žena, ktorá povedala, že radšej dá dieťa druhej žene, než aby mu bolo ublížené, bola skutočnou matkou dieťaťa."

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad tým, ako dnešný príbeh súvisí s našimi životmi

1. Povedzte deťom: Každý deň robíme rozhodnutia, vidieť a robiť veci Božím spôsobom - alebo naším.
2. Spomeňte si spoločne na nejakú každodennú situáciu, v ktorej sa musíte rozhodovať (napr.: 'Nové dieťa príde do triedy - ako sa k nemu správaš?' alebo 'Bol si vybratý hrať vo futbalovom tíme, čas zápasu však znamená, že nemôžeš ísť do kostola - čo urobíš?').
3. V dvoch skupinách si pripravte si dve krátke scény o tejto situácii. Jednu, kde si zvolíte vidieť veci Božími očami a jednu, kde sa rozhodnete vidieť veci svojimi očami.
4. Ukážte si navzájom svoje dve scény (môžete ich zahrať alebo použiť bábky).
5. Rozprávajte sa spolu o robení správnych a múdrych rozhodnutí. Keď takéto situácie ako v našich scénkach nastanú, čo naozaj deti urobia?

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Šalamún prosil Boha, aby ho urobil múdrym. O čo budeš Boha prosiť dnes ty?

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 8 Ťažkosti

Príbeh 38 Šalamúnov chrám

1 Kráľov 8:17-30

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Potrebujeme: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického veršu z 1. Kráľov 8:20. "Hospodin svoj daný sľub splnil. Nastúpil som po svojom otcovi Dávidovi... a postavil som dom na počesť mena Hospodina, Boha Izraela." Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
2. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
3. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
4. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 49 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov zo 8. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Nájdí si päť vecí, ktoré sú pre teba dôležité. Polož ich pred seba. Prečo pre teba toľko znamenajú? Aké by to bolo, ak by ti boli vzaté?
- Čo je pre teba tá najdôležitejšia vec?
- Kde do toho zapadá Boh?

Hra

Dĺžka: 15 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad tým, aké to je snažiť sa poslúchať veľmi konkrétne inštrukcie

Potrebujeme: šály alebo iné veci, ktoré sa dajú použiť na zavieranie očí

1. Zahrajte si túto hru s kreslením. Povedzte deťom, aby si vybrali dvojicu. Z každého páru zaviažte jednému dieťaťu oči a dajte im papier a ceruzku
2. Dieťa, ktoré nemá zavierané oči si musí predstaviť nejaký dôležitý dom, ktorý niekedy videli (nejaký hrad, palác, alebo vilu). Ak to bude pre nich veľmi ťažké, môžete mať pripravený obrázok pre všetky skupiny.
3. Dieťa, ktoré nemá zavierané oči musí dávať tomu, ktorý zavierané oči má, inštrukcie ako to, čo si predstavujú alebo vidia, nakresliť. Povedzte im, že ich inštrukcie nemôžu byť všeobecné, napríklad „nakrasli vežu“, ale musia byť oveľa špecifickejšie.
4. Pozrite sa na dokončené obrázky. Spýtajte sa, či to bolo ťažké postupovať podľa takých presných inštrukcií.
5. Povedzte deťom, že Boh dal Šalamúnovi detailné inštrukcie o tom, aký chrám chce, aby mu Šalamún postavil a Šalamún a jeho robotníci museli tieto inštrukcie nasledovať úplne presne celých sedem rokov!

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Potrebujeme: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Boží národ po mnoho rokov uctieval Boha a prinášal svoje obete na rôzne miesta. Chceli mať jedno miesto, kde by mohli robiť všetky tieto dôležité veci, a kde by mohli uložiť Truhlu zmluvy. Plánovali postaviť pre Hospodina Boha dom, podobný svätostánku, ktorý mali na ceste z Egypta do zeme, ktorú im

Boh zaslúbil. Šalamúnov otec, kráľ Dávid, chcel postaviť v Jeruzaleme chrám, no Boh mu to nedovolil. Bola to Šalamúnova úloha. Postavil veľmi nádherný a imponujúci chrám.

2 Čítame Bibliu

Nájďme si spoločne 1.Kráľov 8:17-30. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Boh ostal svojmu ľudu verný, aj keď ho neposlúchali. Šalamún toto vedel, no taktiež vedel, že bol múdry a šikovný. Ako starol, často zabúdajúc pýtať sa na Boha. Šalamún mal veľa žien. Mnohé z nich neverili v jedného pravého Boha. Šalamúnovo srdce sa tiež od Boha odvrátilo a modlár postavil oltáre. Keď Šalamún zomrel, bol kráľom Izraela 40 rokov. Jeho syn Rechabeám nasledoval po ňom, no ani on Boha nepočúval. Onedlho bol Izrael rozdelený na dve kráľovstvá: Izrael a Judsko.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujeme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájďte malý obrázok 'Šalamúnov chrám' na strane 54 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 51 a 52. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Šalamúnov chrám'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?

- Spomínate si, čo sa stalo predtým?
- Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
- Čo si myslíte, že sa stane ďalej.

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 48 z knihy *Veľká výprava*.

- Prečo bolo dôležité postaviť chrám?
- Šalamún uctieval Boha. Čo sa z jeho modlitby dozvedáme o Bohu a o tom, čo Boh urobil?
- Šalamún nebol jediný, kto „stál pred oltárom“ a modlil sa. Kto boli tí ľudia, čo tam stáli za ním? Prečo tam boli?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistíte viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Cherubi Nikto si nie je istý, ako tieto nebeské stvorenia vyzerali. Predpokladá sa, že mali štyri nohy so zlatými krídlami a ľudskými tvármi. 'Strážili' najsvätejšiu časť Chrámu a Truhlu zmluvy.

Cédrové drevo Drevo, použité na stavbu Chrámu, pochádzalo z Libanonu. Stromy boli povalené, zviazané vedno do plťí a po mori dopravené do Izraelu. Cédrové drevo je drahé a má silnú vôňu

Kameň 80 000 mužov pracovalo na sekaní kameňa pri stavbe Chrámu. Všetku svoju prácu museli robiť v lome a ku Chrámu prinášali už iba hotové kusy kameňa. Nebol tam žiaden stavebný ruch.

More Pred Chrámom sa nachádzali obrovské bronzové nádrže, naplnené vodou. Najväčšie z nich sa volalo 'More'.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. "Hospodin svoj daný sľub splnil. Nastúpil som po svojom otcovi Dávidov... a postavil som doma na počesť mena Hospodina, Boha Izraela." 1. Kráľov 8:20. (Ekumenický preklad)
2. Napíšte každé slovo z tohto veršíka na samostatný obdĺžnik a „postavte“ z nich múr, ako budete tieto slová spolu hovoriť. Jednu za druhou, pootáčajte „tehly“ a znovu si veršík zopakujte.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Kezii a prečítajte jeho otázku. Toto sa stalo, keď si Keziah spolu so svojou mamou a otcom, Alison a Petrom, čítali tento biblický príbeh:

Keziah má 7 rokov a príbeh o tom, ako Šalamún staval Chrám, ju veľmi zaujal a mala veľa otázok. Keziah sa spýtala: "Prečo Šalamún postavil chrám?"

Spýtajte sa skupiny, ako by odpovedali na Keziinu otázku.

4. Odpovede iných

Alison a Peter povedali: "Šalamún postavil chrám ako miesto na uctievanie Boha a ako miesta, ktoré bude domovom Archy zmluvy, ktorá obsahovala 10 prikázaní. Šalamúnov otec, kráľ Dávid, chcel sám postaviť chrám, no Boh chcel, aby bol postavený mužom pokoja a ruky kráľa Dávida boli poškrvené krvou vojny: zabil ľudí. Boh preto povedal, že jeho syn Šalamún dostane úlohu postaviť chrám." Keziah chcela vedieť: "Čo je to 'Truhla zmluvy'?"

Alison a Peter vysvetlili: “Truhla zmluvy' bola veľmi špeciálna truhla, ktorá bola vyrobená na ukrytie Desiatich prikázaní. Týchto 10 prikázaní bolo napísaných Božou rukou na kamenné dosky a dostal ich prorok Mojžiš na hore Sinaj. Týchto 10 prikázaní hovorilo ľuďom, ako žiť vo vzťahu s Bohom, ktorý bol svätý. Tento vzťah bol nazvaný zmluvou a predstavoval špeciálne puto medzi Bohom a jeho ľuďom. 10 prikázaní bolo veľmi vzácných, boli preto uložené v truhle, vyrobenej špeciálne na ich ochranu.”

Keziah sa divila: “Čo znamená 'poslušnosť celým srdcom?’”

Alison a Peter odpovedali: “Poslušnosť celým srdcom' Bohu znamená robiť to, čo Boh chce, aby sme robili, neustále a spôsobom, ktorý Bohu ukazuje úctu a lásku a ctí si druhých. Ak neposlúchame celým srdcom to, čo Boh chce, zarmucuje ho to a taktiež to kazí náš vzťah s Bohom. Boh sľubuje, že sa o nás vždy postará, ak ho budeme celým srdcom poslúchať.”

Keziah mala ešte jednu otázku: “Čo to znamená byť tvárou k chrámu?”

Alison a Peter odpovedali: “Chrám predstavoval Boží dom na zemi.

Žiadna

pozemská budova by nikdy nemohla byť dosť veľká, aby Boha obsiahla, no chrám slúžil ako symbol Božej prítomnosti na zemi. Ľudia preto verili, že ak sa otočia tvárou k chrámu, Boh bude počuť ich modlitby. Modliť sa znamená hovoriť k Bohu. K Bohu hovoríme z rôznych dôvodov. Napr. mu hovoríme, ako ho milujeme, vzdávame mu chválu a úctu, prosíme ho o veci, prosíme ho o pomoc v našom mene či mene iných.“

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad tým, ako dnešný príbeh súvisí s našimi životmi

1. Povedzte deťom niečo viac o chráme. Chrám symbolizoval Boha, jeho odpustenie a vládu a miesto modlitby. Truhla zmluvy bola umiestnená v Svätyni svätých. Predstavovala Božiu dohodu s Izraelom. V jej vnútri boli kusy kameňa s pravidlami, ktoré dal Boh Mojžišovi, manna (to zázračné jedlo, ktoré Boh zoslal ľuďom, aby ho jedli, keď boli na púšti) a palica, ktorá sa premenila na hada (viď štvrtú etapu).
2. Spoločn si predstavte si, že máte svätú truhlu, ktorá má ukázať, čo je dôležité medzi vami a Bohom. Ktorých päť vecí by ste do nej vložil? Prečo?

Kreatívna aktívia

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme si pripomenuli Božiu prítomnosť

Potrebuje: farebné korálky alebo slamky alebo farebné papiere, niť

1. Dajte deťom na výber z rôznych farebných koráliek. Deti si z nich budú robiť náramky. Ak nemáte korálky, deti si môžu vyrobiť vlastné nastrihaním farebných slamiek alebo tým, že zlepiť malé obdĺžničky farebného papiera do krúžku (môžete použiť ceruzku ako pomôcku, keď papieriky zalepíte a lepidlo zaschne, ceruzku vytiahnete a všetky "korálky" budú rovnakej veľkosti).
2. Povzbudte deti, aby boli kreatívne. Ako môžu svoj náramok spraviť iný od všetkých ostatných? Môžu svojim náramkom dať väčší význam, ak jednotlivým farbám priradia písmenká alebo slová.
3. Povedzte deťom, aby svoje náramky nosili a pamätali si, že Boh je stále s nimi.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Nakresli obrázok miesta, kam chodíš s ostatnými uctievať Boha, alebo kde sa stretávate, aby ste o ňom počuli viac. Pros potom Boha, aby požehnal všetkých, ktorí tam uctievajú.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebuje: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 8 Ťažkosti

Príbeh 39 Eliáš a proroci

1 Kráľov 18:30-39

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Potrebujeme: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického veršu z 1. Kráľov 18:39. "Keď to všetok ľud uzrel, padol na tvár a vyznával: Hospodin je Boh, Hospodin je Boh." Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
2. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
3. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
4. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 49 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov zo 8. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Keď proti sebe stojí v súťaži tím 450 ľudí proti jednému človeku, kto je prevdepodobne jasný víťaz? Prečo je to tak?
- Predstav si, že si v dave 10000 ľudí. Veríš, že Boh je skutočný. Ostatných 9999 tomu však neverí. Čo by si urobil, aby ťa tých 9999 ľudí začalo počúvať?
- Môžeme Boha vidieť alebo počuť? Ako môžeme vedieť, že je skutočný?

Hra

Dĺžka: 15 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad tým, kto má moc nad našimi životmi

Potrebujeme: veľké papiere s číslami “1”, “2” a “3”

1. Povedzte deťom, že dnes si budeme hovoriť príbeh o jednom prorokovi. Spýtajte sa deti, čo si myslia, že čo robí taký prorok. Porozprávajte sa spolu o tom, čo si myslia. Zistite, či si pamätajú niekoho iného v Biblii, kto bol prorokom.
2. Vysvetlite deťom, že prorok je niekto, kto dostal správu od Boha, ktorú potom hovorí ľuďom.
3. Dajte pripravené papiere na zem po miestnosti.
4. Vysvetlite, že v každom kole dáte deťom na výber z troch rôznych ľudí. Deti sa musia rozhodnúť, ktorý z týchto ľudí je najsilnejší a musia sa postaviť na papier s číslom, ktoré si vyberú. Ak budete mať čas, môžete dať deťom možnosť vysvetliť, prečo si vybrali práve túto možnosť, keďže v žiadnom okrem posledného setu, nie sú na túto otázku žiadne správne odpovede.
5. Set 1: dospelý, bábätko, teenager
Set 2: upratovačka, lekár, sestrička
Set 3: učiteľ, žiak, kuchárka
Set 4: premiér, kráľovná, policajt
Set 5: Bál, maskot, ktorý prináša šťastie, Boh
(Ak nemáte v miestnosti dosť miesta, dajte deťom kartičky s číslami a ako odpoveď si vždy jednu z nich vyberú.)

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Potrebujeme: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Izraeliti sa nazývali “Boží ľud” a počúvali, čo im Boh hovorí, hlavne keď mali problémy s nepriateľmi. Ale keď im Boh pomohol, žili v pokoji a nie vo vojne, na Boha zabúdali. Vždy znova si začali myslieť, že bohovia, ktorých uctievali iní ľudia, sú rovnako dobrí. Jeden z týchto bohov, volal sa Baál, mal veľa uctievačov. Boží služobník Eliáš týchto uctievačov vyzval na súťaž, kde mali dokázať, kto je skutočný Boh.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne 1.Kráľov 18:30-39. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Po tejto súťaži medzi Baálom a Hospodinom si ľudia uvedomili, kto je skutočný Boh a zbavili sa Baálových prorokov. Ľudia boli znova ochotní poslúchať a nasledovať Boha svojich otcov, Abraháma, Izáka a Jákoba. Ale kráľ Achab nezmenil svoj život. Eliáš naďalej slúžil Bohu, ale stále mal ťažkosti.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujeme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Eliáš a proroci' na strane 50 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 51 a 52. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Eliáš a proroci'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 53 z knihy *Veľká výprava*.

- Prečo Eliáš vyzval všetkých ľudí, aby sa pozerali na túto súťaž?
- Boh odpovedal na Eliášovu modlitbu. Aká bola odpoveď?
- Čo to znamenalo, keď Eliáš prosil Boha, aby obrátil srdcia ľudí znova k sebe?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Obet' Izraeliti mali veľa pravidiel, ako Bohu obetovať zvieratá, vtáky alebo jedlo. Každé ráno a každý večer prinášali kňazi v chráme Bohu obeť.

Oltár je miesto, kde sa prinášali obeť. Eliáš postavil niečo ako pevný stôl z 12 kameňov a na vrch položil mäso a vodu.

Baál Ízebel, manželka kráľa Achaba, uctievala boha Baála a Achab aj s väčšinou Izraelitov sa tiež čoskoro odvrátili od Boha.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený veršik pre každé dieťa

1. "Keď to všetok ľud uzrel, padol na tvár a vyznával: Hospodin je Boh, Hospodin je Boh." 1. Kráľov 18:39. (Ekumenický preklad)
2. Predstierajte, že ste davom vo veršiku. Spoločne povedzte prvú časť veršika a pokloňte sa v správnej chvíli. Potom zakričte to, čo kričal ten dav.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Katelyn a prečítajte jeho otázku. Toto sa stalo, keď si Katelyn spolu so svojím otcom Scottom čítali príbeh 'Eliáš a proroci'.

Katelyn má plno otázok!

O tomto sa rozprávali:

Katelyn: "Aká hlboká bola tá jama?"

Spýtajte sa skupiny, ako by odpovedali na Katelyninu otázku.

4. Odpovede iných

Scott odpovedal: "Hmmm... Nie som si istý. Biblia hovorí, že sa tam vošli tri galóny. Naša krabica od mlieka má jeden galón. Takže ak by si na seba postavila tri krabice od mlieka, tak hlboká asi bola."

Katelyn: "Koľko tam bolo ľudí?"

Scott: "450 Baálových prorokov, Eliáš, celý Izrael a 400 prorokov. Veľa!"

Katelyn: "Aké veľké boli tie kusy dreva?"

Scott: "To nevieme."

Katelyn: "Aký bol Eliáš starý, keď sa stal prorokom?"

Scott: "To nevieme."

Katelyn: "Ako skoro alebo neskoro odpovedal Boh na Eliášovu modlitbu?"

Scott: "Biblia hovorí, že oheň zostúpil z neba okamžite, alebo hneď!"

Katelyn: "Aký veľký je vrch Karmel, kde bol oltár?"

Scott: "170 metrov vysoký a 21 kilometrov dlhý. Veľmi veľký!"

Katelyn: “Verili naozaj v Boha predtým, ako zostúpil z neba oheň?”

Scott: “Možno. V tom čase vieme, že Izraeliti Boha neposlúchali. Takže ich Eliáš zavolať k oltáru a modlil sa, aby im Boh ukázal, že Hospodin je jediný pravý Boh, a že ho majú poslúchať. Potom, čo zošiel dolu oheň, ľudia určite uverili a zvolali: 'Hospodin je Boh!'“

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad tým, ako dnešný príbeh súvisí s našimi životmi

1. Povedzte deťom, že úplne rozumiete tomu, že nie je ľahké ostať jediný verný Bohu! Žalm 27 je celý o dôvere a vo verši 14 je napísané: “Očakávaj na Hospodina! Buď silný! Nech je pevné tvoje srdce! Očakávaj na Hospodina!” Opakujte si tieto slová znovu a znovu, kým ich nebudete vedieť naspäť.
2. Čo keby ste sa dohodli, že budete používať tieto slová ako pozdrav vždy, keď sa stretnete alebo budete spolu hovoriť? Jeden z vás povie: “Očakávaj na Hospodina!” a druhý mu odpovie: “Buď silný! Nech je pevné tvoje srdce. Očakávaj na Hospodina!”

Kreatívna aktívia

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme poprosili Boha, aby jeho moc pracovala v našich životoch

Potrebujeme: padák alebo plochú plachtu

1. Povedzte deťom, aby sa zamysleli nad situáciami v ich životoch, keď potrebujú Božiu moc, aby im pomohla, napríklad keď sa chcú skamarátiť s niekým, kto nie je populárny alebo keď potrebujú byť silní, keď majú tendenciu vybuchnúť.
2. Povedzte im, aby o tejto situácii napísali alebo nakreslili na papier. Spravte zo svojich papierov loptičky a položte si do stredu padáka.

3. Spoločne povedzte: "Mocný Bože, vypočuj naše modlitby!" a spoločne vyhodte vaše papierové loptičky do vzduchu.
4. Ako papiere padajú späť, povedzte spoločne: "Vďaka, Pane, že nám pomôžeš."

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Boh nás stvoril a dal nám všetko, čo máme. Ďakujte mu za všetko a poproste ho, aby bolo "vaše srdcia stále obrátené k nemu".

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hárku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 8 Ťažkosti

Príbeh 40 Pád Jeruzalema

2 Kráľov 25:1-11

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Potrebujeme: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického verša z 2. Kráľov 24:20. "To pre hnev Hospodina sa Jeruzalemu a Judsku stalo, že ich od seba zavrhol."
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 49 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov zo 8. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

- Počúvaš o tom, ako ľudia robia zlé veci - v správach, v knihách alebo televíznych programoch? Čo si myslíš, že by sa malo stať?
- Robíš aj ty niekedy niečo zlé, napriek tomu, že ti bolo povedané, aby si to nerobil? Čo si myslíš, že by sa malo stať?
- Robíš aj ty niekedy niečo zlé, napriek tomu, že vieš, že to nie je to, čo by od teba Boh chcel? Čo si myslíš, že by sa malo stať?
- Aké veci ťa môžu odvádzať od Boha?

Hra

Dĺžka: 15 minút

Cieľ: aby sme sa pripravili na dnešný príbeh

Potrebuje: drevené kocky, hracie karty, drevená hra „Jenga“

1. Vyskúšajte si niekoľko výziev ako napríklad skúsiť postaviť domček z kariet, zistite, akú vysokú vežu viete postaviť z kociek a zahrajte si Jengu.
2. V nejakom bode vám vaša konštrukcia padne! Spojte tento pád s dnešným príbehom: Boží ľud prestal počúvať Boha a žiť tak ako on chce, aby žili. Ako vaše veže, aj ich čaká veľký pád!

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Potrebuje: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Keď sa Izrael rozdelil na Judsko (južnú časť, kde bol Jeruzalem) a Izrael (severnú časť), v oboch častiach krajiny vládli iní králi. Málo z nich chcelo žiť podľa Božích ciest. Boh posielal mnoho poslov, svojich 'prorokov', aby hriešnych kráľov varovali, no tí nechceli počúvať. Po mnohých rokoch už Boh pomáhať nedokázal: ľudia ukázali, že o jeho pomoc nestoja. Boh dovolil nepriateľom, aby zaútočili a svoj ľud nezachránili, pretože ho odmietli počúvnuť.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne 2.Kráľov 25:1-11. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Nepriatelia zabrali Izrael kvôli neposlušnosti ľudí a kráľov. Ľud Judska si z tohto silného varovania nerobil ťažkú hlavu a o 136 rokov neskôr bolo Judsko dobyté a Jeruzalem zničený (586 p.n.l.). Boží národ bol v exile po mnoho rokov a - konečne - si uvedomil význam počúvania a nasledovania Božieho slova - a aj to, že Boh stále miloval svoj ľud. Niektorí sa mohli vrátiť do Jeruzalema. Museli mesto postaviť znovu, s novým chrámom (535-515 p.n.l.) a novými múrmi (445 p.n.l.).

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Pád Jeruzalema' na strane 54 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 51 a 52. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Pád Jeruzalema'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 54 z knihy *Veľká výprava*.

- Prečo ľudia tak často neposlúchali Boha?
- Prečo bolo pre nepriateľov Božieho ľudu dôležité zničiť Jeruzalem?
- Prekvapuje ťa tento biblický príbeh? Porozprávajte sa spolu o tom, aký je v tomto príbehu Boh.

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Babylon bol mocnou ríšou a vládol mnohým ďalším krajinám. Teraz sa rozhodli dobiť Jeruzalem. Obkolesili mesto na veľa mesiacov. Ľudia nemohli vyjsť po jedlo. Potom armáda zaútočila a prerazila mestské múry.

Zničenie Babylonský kráľ Nebúkadnecar si dal pozor na to, aby bolo všetko cenné odnesené z Jeruzalema. Zlaté a bronzové veci boli vzaté z Chrámu a

Vyhnaní Babylončania vzali so sebou aj ľudí, pretože boli pre nich cenní ako robotníci. Iba tých najchudobnejších, ktorí nič nevlastnili, nechali tam.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršík pre každé dieťa

1. To pre hnev Hospodina sa Jeruzalemu a Judsku stalo, že ich od seba zavrhol." 2. Kráľov 24:20. (Ekumenický preklad)
2. Napíšte si tento veršík na dlhý papierik. Postupne odtrhnite jedno slovo za druhým, ako si to tento veršík čítate a opakujete ho.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o

vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad tým, ako dnešný príbeh súvisí s našimi životmi

Potrebujeme: informácie o charitách a misionárskych organizáciách

1. Toto je smutný koniec. Pre Boží národ to už horšie byť nemohlo. Stratili všetko - svoje domovy, prácu aj krajinu. Mnohí zomreli; ďalší boli slabí po mesiacoch vojny a obliehania. A čo bolo najhoršie, Chrám, symbol Božej prítomnosti, bol zničený a ich priateľstvo s Bohom pokazené. Stále však existovala nádej. Budú to ťažké roky - vrátia sa však do Jeruzalema k uctievaniu a dôvere v Boha.
2. Porozprávajte sa o tom, že mnoho ľudí na svete žije v smutných a ťažkých podmienkach aj dnes. Môžu byť hladní alebo bez domova kvôli vojne, zlým klimatickým podmienkam, prírodným alebo ľudským nešťastiam. Nádej však stále existuje!
3. Spoločne si nájdite nejakú kresťanskú charitu alebo organizáciu, ktorá pomáha ľuďom, ktorí sa snažia prežiť v 'beznádejných' podmienkach. Ako týmto ľuďom prinášajú nádej do budúcnosti?

Kreatívna aktívia

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme poprosili Boha, aby jeho moc pracovala v našich životoch

Potrebujeme: obaly z veľkých jogurtov alebo podobne veľké nádoby alebo krabice, baliaci papier alebo obyčajný papier, slamky na pitie, kruhy z tvrdého papiera, lepiacu pásku

1. Pozvite deti, aby si vyrobili "modlitebné krabičky", aby ste im pomohli modliť sa za veci a ľudí, o ktorých dnes počuli alebo aby sa mohli modliť za iné veci, o ktorých sa chcú s Bohom rozprávať. Dajte každému dieťaťu jednu krabičku alebo obal z veľkého jogurtu a

pomôžte im obaliť ho do papiera (ak používate čistý papier a chcete si ho vyzdobiť, spravte to predtým než si ho nalepíte na vašu krabičku).

2. Možno si budú chcieť vyrobiť menovku, na ktorú napíšu napríklad “Luckine modlitby”.
3. Dajte deťom štyri krúžky z tvrdého papiera (5cm priemeru alebo väčšie pre mladšie deti). Napíšte na každý papierik jednu frázu: modli sa za svet, pros o niečo, čo potrebuješ, ospravedlň sa, pros o Božiu pomoc.
4. Dajte každému dieťaťu slamku a štyri ďalšie krúžky a ukážte im ako si vyrobiť sendvič z dvoch krúžkov (každý pripevnite na jeden koniec kúska slamky), takto si vyrobíte “modlitebné paličky”.
5. Dajte si tieto paličky do vašich krabičiek a ako ich tam dávate, modlite sa tieto modlitby.
6. Dajte deťom viac potrieb, ak si chcú vyrobiť ďalšie paličky na svoje vlastné modlitby.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Bože Otče, ty si vždy prítomný, v najlepších aj najhorších časoch. Pomôž mi dôverovať tvojej opatere.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebuje: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hárku slovami, alebo obrázkom.